

Kommunledningskontoret
Kommunfullmäktige

Datum:
2019-10-03

Diarienummer:
KSN-2019-2683

Handläggare:
John Hammar

Inlämnade interpellationer till kommunfullmäktige från ledamöter och ersättare 2019-10-07

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att medge att interpellationerna får framställas och besvaras vid fullmäktiges
kommande sammanträde den 4-5 november 2019.

Interpellationer

Interpellation om inkludering vid toaletterna från Artemis Lumarker (V)

Interpellation om stöd till Quidditch från Artemis Lumarker (V)

Interpellation om Uppsala kommuns kommunikationsstab från Mattias Holmström
(KD)

Interpellation om vattenförsörjning från Jonas Segersam (KD)

Interpellation om att våldet inte går i pension från Stina Jansson (FI)

Inkludering vid toaletterna

Idag i kommunens olika fastigheter och lokaler finns det flera små rum där en, så att säga, kan uträtta sina behov. Ja, alltså toaletter. När en går till en toalett kan en möta olika skyltar. Ibland står det kort och gott WC eller toalett, något som gör det enkelt för alla att veta vad som finns på andra sidan dörren. Dock kan en också få se dörrar med olika skyltar, en som framställer en man och en annan som framställer en kvinna.

Ifall en inte identifierar sig med något av dessa två binära kön blir det ett problem. Det finns oftast flera olika anledningar varför det är obekvämt med både den ena och den andra toaletten för att en inte känner sig inkluderad i någon grupp. Rentav kan en känsla av osynliggörande uppstå.

Kön är ett komplicerat ord och koncept men nedan är en bild på en modell som jag fått lära mig. Modellen synliggör flera bitar med vad begreppet innebär och vilka svårigheter som kan uppstå. Dessvärre är det bara en modell och beskriver inte hela verkligheten men för att vi ska stå på en gemensam grund inför diskussionen tänker jag redogöra för modellen. På bilden syns tre olika spektrum som alla har den traditionella mansbilden och kvinnobilden i varsin ände av spektrumet. Självidentifikation handlar om hur en själv betraktar sig och vilket kön en identifierar sig som. Det sociala spektrumet handlar i sin tur om hur en uppfattas av omgivningen och vilka normer en följer (såsom om en bugar eller niger, klär sig i kjol eller byxor). Det biologiska handlar inte om könsorgan som det kanske är lätt att tro utan om mängder av hormoner som en har. På alla spektrum kan en person hamna på olika ställen och inget är nödvändigtvis låst i sten då det kan variera från dag till dag för vissa (förändrad självbild eller uppfattning, nya sociala normer eller könskorrigering med hormoninjektion). Slutligen finns det juridiska könet som består av två alternativ då Sverige för tillfället enbart har två juridiska kön (däremot i Tyskland finns idag ett tredje könstillhörighets-alternativ).

I modellen ovan skulle en person som identifierar sig som kvinna, uppfattas av alla och samhället som kvinna samt har en stor mängd östrogen hamna långt till höger på alla spektrum, troligen skulle även det juridiska könet vara kvinna. För en sådan person utgör inte valet av toalett något problem då det är enkelt att se vilken dörr som är tilltänkt för henne. Hon kommer aldrig uppleva osynliggörande, exkludering eller få en känsla av inte passa in när hon ska göra något så pass mänskligt som att gå på toa.

Den medvetna eller omedvetna exkluderingen sker alltså när det kommer en person som inte känner sig bekväm med varken mans- eller kvinnotoaletten. Det som är ännu konstigare är att denna uppdelning av toaletter är helt onödig då en med lätthet kan bygga toalettbås för alla och sätta WC-skyltar på alla toaletter. Biopalatset i Göteborg har föredömligt inkluderat alla på iallafall en av sina toaletter. Det borde vara en självklarhet för Uppsala kommun att inkludera alla.

Vänsterpartiet anser att alla människor har rätt att få sin könsidentitet respekterad och erkänd, och att samhället idag ofta inte möter dem. Att erkänna och inkludera fler kön vid exempelvis toaletter skulle innebära att intersexuella, transsexuella och andra av normbrytande könsidentitet blir mer välkomna. Det skulle sätta stopp för det osynliggörande som idag ofta sker och öppna möjligheten för ett bättre och mer rättvist samhälle. Det skulle skapa ett Uppsala för alla.

Med anledning av det anförda ovan ställer jag följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- Hur ser könsuppdelningen vid toaletter ut idag i kommunens befintliga lokaler?
- Hur arbetar kommunen vid nybyggnation gällande könsuppdelade toaletter?
- Anser du att Uppsala kommun borde inkludera fler vid exempelvis toaletterna idag?
- Vad för åtgärder ämnar styret att vidta för att fler ska inkluderas generellt, och, specifikt vid toaletter?

Artemis Lumarker (v)

SM i Quidditch och stöd till andra mindre sporter

Uppsala kommun kommer vara värd för ett SM i en nästan helt magisk sport, Quidditch. Sporten är en mugglar-anpassad version av Quidditch som är den populära häx- och trollkarlssporten i J. K. Rowlings Harry Potter-universum (den är alltså anpassad till vår värld som saknar magin som finns i fiktionen). Kort förklarat är det som en blandning av basket, spökboll och svansjakt. Idag finns det flera lag och organisationer världen över som bidrar till att skapa internationella tävlingar där den största är Quidditch World Cup (motsvarande VM).

Quidditchen i Sverige växer snabbt. Den 28–29 september skedde SM i Quidditch här i Uppsala. Dessutom finns de svenska mästarna år 2018 i kommunen, nämligen Västmanlands-Dala nations lag W-dala Winged Does. Vänsterpartiet lyfter detta då det är viktigt att det finns sporter för alla och en stor bredd av alternativ för att Uppsala ska vara en kommun för alla.

Med tanke på ovan väcks frågan hur Uppsala kommun rent generellt arbetar med att stärka och stödja mindre sporter som idag inte har lika många utövare såsom fotboll eller liknande. Det är som tidigare nämnt viktigt att stödja en mångfald av sporter för att vi ska bygga ett Uppsala för alla.

Med anledning av ovan ställer jag följande frågor till ordförande i Idrotts- och fritidsnämnden:

- Hur uppmärksammade Uppsala kommun att vi var värdar för SM i Quidditch? Vad för stöd gav vi evenemanget?
- Hur kommer Uppsala kommun att verka för att vara ledande i Sverige på Quidditch och stödja denna växande sport samt våra lokala talanger?
- Vad för konkret stöd ger eller erbjuder kommunen till mindre sporters mästerskap och turneringar? Hur arbetar styret för att stärka och stödja de mindre sporters olika mästerskap och turneringar?

Artemis Lumarker (v)

Interpellation om Uppsala kommuns kommunikationsstab

Den 18 september i år publicerade Upsala Nya Tidnings politiska chefredaktör Sakine Madon en ledare med rubriken ”Varför sväller Uppsalas kommunikationsstab?”. Det är en befogad fråga.

Enligt artikeln har nämligen antalet tjänstemän som jobbar med kommunikation i Uppsala kommun ökat med tio personer på ett halvårs tid. Vid stunden för artikelns publicering var antalet kommunikationsrelaterade tjänstemän uppe i hela 89 personer.

Med tanke på den snabbt växande staben av kommunikatörer är detta bevisligen en yrkesgrupp som Uppsalas minoritetsstyre prioriterar högt. Precis som alla andra anställningar och kommunala satsningar är detta något som skattebetalarna får betala – och annat får prioriteras bort.

Enligt samma artikel ligger medianlönen för en tjänsteman som arbetar med kommunikation i Uppsala kommun på 40 600 kronor i månaden. Att detta är en betydande kostnad för kommunen behöver inte understrykas.

Kommunens kommunikationsdirektör Marica Nordwall har försvarat den snabbt växande kommunikationsstaben med att det handlar om vilka ambitioner kommunen har när det handlar om öppenhet, förtroende och attraktivitet. Att prata om fina ord är dock att göra det hela enkelt för sig och väja för frågor om ansvarsfullt handhavande av skatter och risk för konkurrens med det privata näringslivet

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- Varför har antalet kommunikatörer i Uppsala kommun ökat så kraftigt?
- Anser du att det är motiverat med en kommunikationsstab i denna storlek, trots den stora kostnad detta medför skattebetalarna i form av löner varje månad?
- Ser du någon risk med att denna utveckling kan ha en negativ påverkan på det lokala näringslivet, exempelvis i form av privata kommunikationsbyråer?
- Ser du någon risk att de ojämlika resurserna mellan kommunen och de granskande medierna kan leda till att medborgarna får en snedvriden bild av kommunen och dess verksamhet?

Uppsala, den 1 oktober 2019
Mattias Holmström (KD)
Ledamot i kommunfullmäktige

Interpellation om Uppsalas vattenförsörjning

Vi kristdemokrater har upprepade gånger lyft frågan om vattenförsörjningen i Uppsala. Vattnet är vårt allra viktigaste livsmedel och som Sveriges fjärde största stad är det avgörande med en trygg och ordnad vattenförsörjning för kommunens alla invånare.

Det saknas inte utmaningar. Som Sveriges största landsbygdskommun är det många personer att nå i olika delar av kommunen. Veldig många har naturligtvis egen vattenförsörjning, men i tätorter som Järlåsa, Vänge, Bälunge med flera har vi detaljplanerade områden med kommunalt vatten.

Uppsala stad hämtar sitt vatten från enbart en källa, Uppsalaåsen och det grundvattenflöde som hänger samman med den. Till detta flöde pumpas vatten från Tämnaån som sägs stå för ca 20% av Uppsalas vattenförsörjning. Vi har nyligen lagt en motion om en räddningsaktion för just Tämnaån som med ett medelvattenstånd på 1,3 m håller på att växa igen helt.

Vi har också upprepade gånger påtalat vikten av en flytt av reningsverket som idag ligger som en ”propp” i utvecklingen av Uppsala. I och med planerna för Södra staden i samband med Uppsalapaketen (fyrspår, ny järnvägsstation och 33.000 nya bostäder) borde det finnas förutsättningar att stärka samarbetet över kommungränsen. Uppsala Vatten och Avfall är ganska unika i och med att det är ett bolag som bara har en kommun som huvudman. Inom detta område finns det många exempel i Sverige där kommuner går samman för att förbättra arbetet med vatten och avlopp, närliggande exempel är Gästrikevatten, Roslagsvatten och Norrvatten i Stockholm.

För att öka redundansen i vattenförsörjningen borde samarbeten inledas, gärna söderut men kanske också norrut. Uppsala är så pass dominerande i länet så det borde vara berättigat med ett utökat samarbete.

Med bakgrund av ovanstående vill jag fråga Kommunstyrelsens ordförande, Erik Pelling (S), eller annat vattenansvarigt kommunalråd eller styrelseordförande

- 1. Kan du tänka dig ett samarbete med Knivsta kommun så att de kan få en anslutning till Uppsalas vattentäkt och vi kan få en till Norrvatten via Knivsta?**
- 2. Ser du behov av ett stärkt samarbete i regionen runt den framtida vattenförsörjningen?**
- 3. Kan du tänka dig att ta initiativ till ett utökat samarbete med omkringliggande kommuner i syfte att rädda Tämnaån och säkra vattenförsörjningen i hela Uppsala kommun?**

Uppsala 2018-10-02

Jonas Segersam (KD), kommunalråd

Interpellation: Våldet går inte i pension

Sexuellt våld och våld i nära relationer upphör inte när vi blir äldre. Äldre människor är inte en homogen grupp, men något som är gemensamt för gruppen är att vi med hög ålder blir mer beroende av anhöriga och vårdpersonal, och mer isolerade från det övriga samhället. Våldet kan då bli svårare att upptäcka, och vi är mer sårbara för att bli utsatta för våld när vi befinner oss i en beroendesituation till andra.

Länsstyrelsen Uppsala Län har tillsammans med Diakonistiftelsen Samariterhemmet det senaste året anordnat två utbildningsdagar med namnet “#metoo65+ - Våldet går inte i pension”.

Utbildningsdagarna har behandlat sexuellt våld och våld i nära relationer hos människor över 65 år, samt hur våld kan upptäckas och förebyggas. Något som särskilt lyftes var hur kommunens medarbetare inom vård och omsorg har en unik möjlighet att både upptäcka sexuellt våld och våld i nära relationer.

Äldreomsorgen tillhör en av de enheter där frågor om våld ställs mer sällan än någon annanstans. Screening, alltså att rutinmässigt ställa frågor om våld, har visat sig ha en hög effekt för att upptäcka våld i nära relationer. Äldreomsorgen har där en unik möjlighet till att upptäcka våld då vi ofta möter brukare i hemmet, då vi arbetar nära brukare, och då det ofta förekommer årligt återkommande utvärderingssamtal med brukarna. Ändå tycks både rutiner och handlingsplaner för att upptäcka och förebygga våld saknas.

Med anledning av detta vill jag fråga äldrenämndens ordförande Caroline Hoffstedt:

- Hur jobbar Uppsala kommun för att upptäcka sexuellt våld och våld i nära relationer hos kommunens äldre?
- Kompetensutbildas kommunens vårdpersonal i att upptäcka våld och dess olika uttryck?
- Vilka rutiner har Uppsala kommun kring upptäckande av våld och våld i nära relationer hos kommunens brukare?
- Finns det planer på att införa screening-processer inom äldreomsorgen för att upptäcka våld och våld i nära relationer?

Stina Jansson (F!)